

1. Відтворення політичних символів та символів-алюзій, що набули контекстуальної політичної семантики, вимагає впровадження стійких відповідників у мові перекладу, з урахуванням наявних перекладів цих символів у прецедентних текстах.

2. Загальною тенденцією відтворення політичних символів при перекладі політичних заяв і політичних звернень є послаблення символічності в тексті перекладу, спричинене використанням адекватних заміни (заміни символу реалією) та надмірним калькуванням, результатом якого стає буквальний переклад.

Література:

1. Аверинцев С.С. Символ / С.С. Аверинцев // Философский энциклопедический словарь. – М. : Советская энциклопедия, 1983. – С. 607–608.
2. Великий тлумачний словник сучасної української мови: 250000 / [уклад. та голов.ред. В. Т. Бусел]. – К. ; Перун : Перун, 2005. – 1728 с.
3. Карабан В. І. Англійсько-український юридичний словник : понад 75 тис. слів та словосполучень юрид. підмови та близько 160 тис. укр. перекладних відповідників / В. І. Карабан. – Вінниця : Нова книга, 2004. – 1088 с.

Список джерел ілюстративного матеріалу:

4. 1-е до коринтян // Біблія (Огієнко). – Вікіджерела [Електронний ресурс]. – Режим доступу : [http://uk.wikisource.org/wiki/Біблія_\(Огієнко\)/1-е_до_коринтян](http://uk.wikisource.org/wiki/Біблія_(Огієнко)/1-е_до_коринтян)
5. Заява координатора парламентської більшості Верховної Ради України V-го скликання Раїси Богатирьової [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.bogatyrova.org.ua/press/news/46cd52b78d714/>
6. Инаугурационная речь президента Обамы [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.america.gov/st/elections08-russian/2009/January/20090121085901abretnuh0.7421228.html?CP.rss=true>
7. Инавгураційна промова Президента Обами [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://web.usembassy.kiev.ua/files/090120_obama_address_ukr.html
8. Первое послание к Коринфянам. Библия (Синодальный перевод) // Викитека [Электронный ресурс]. – Режим доступа : http://ru.wikisource.org/wiki/Первое_послание_к_Коринфянам_3
9. Corinthians. Bible (King James) // Wikisource [Electronic resource]. – Available at : [http://en.wikisource.org/wiki/Bible_\(King_James\)/1_Corinthians](http://en.wikisource.org/wiki/Bible_(King_James)/1_Corinthians)
10. President Obama's Inaugural Address [Electronic resource]. – Available at : <http://www.america.gov/st/usgenglish/2009/January/20090120130302abretnuh0.2991602.html?CP.rss=true>
11. Statement of Honoured president of Tender Chamber of Ukraine Raisa Bogatyrova [Electronic resource]. – Available at : <http://www.bogatyrova.org.ua/eng/press/news/469710097b72a/>

УДК 81'25 (081)

Ю. Г. Стежко,

Київський національний університет ім. Тараса Шевченка, м. Київ

ХУДОЖНІЙ ПЕРЕКЛАД У ПОСТМОДЕРНІСТСЬКОМУ ДИСКУРСІ

У статті виказуються міркування щодо постмодерністського повороту у лінгвістиці, який відбився на художньому перекладі зреченням імперативів неперекладності твору, недоторканності авторських інтенцій на користь інтерпретації, лібералізації вибору мовних засобів, формування нової реальності.

За новою методологією знімається низка вимог щодо фіксованої значущості тексту, визнається, що актом творення смислу є переклад, а бачення співмірної ролі перекладача та автора елімінує неперекладність у неперекладний залишок, обумовлений мовно-культурними відмінностями.

Ключові слова: *постмодернізм, переклад, інтерпретація, деконструкція, інтертекстуальність.*

В статье выражаются соображения относительно постмодернистского поворота в лингвистике, который отразился на художественном переводе отречением императивов непереваемости произведения, неприкосновенности авторских интенций в пользу интерпретации, либерализации выбора языковых средств, формирования новой реальности.

По новой методологии снимается ряд требований относительно фиксированной значимости текста, признается, что актом творения смысла есть перевод, а видение соразмерной роли переводчика и автора элиминирует непереваемость в непереваемом остатке, обусловленный языково-культурными различиями.

Ключевые слова: *постмодернизм, перевод, интерпретация, деконструкция, интертекстуальность.*

The article demonstrates the ideas about the Postmodernism transformations in the linguistics and the theory of the translation inter alia.

The epoch of the Modernism, with its methodology, has been reflected in the theory of a translation as a phenomenon of untranslatability. It's about that the idea about the impossibility of translation, using different methods of another linguistic culture, of full semantic and emotive filling of an original literary work and the understanding of the reality by author has frozen the theory of translation for a long period. The author's uniqueness is the main by the justification of the idea about the impossibility of translation. Hereof there is the untouchability of author's texts for any translation interpretations. In reality, the Modernism reflected the dissonance of current needs of international communication and requirements of linguistic thinking in categories of intertextualism.

Postmodernism revolution in linguistics had become the imperative of the transition of the translation theory from the stereotypes about the impossibility of translations, the inviolability of author's texts to relativism, interpretation, creativity. In the new methodology, a literary text is seen as an open system to communicate with other language culture. A number of requirements of the fixed importance of the text is removed and it is recognized that the act of creating meaning is a translation.

Productive step to realization of Postmodernism strategy of deconstructionism in the field of translation theory is the statement about the equal state for an author and a interpreter.

The Interpreter as a subject of interpretation is free to choose the way of adaptation an author's vision of the reality to national and cultural peculiarities of the reader. A focus has shifted from the original text to a culture of selected language.

A translator and author proportionality eliminates so-called the non-transferability into an untranslatable residue, in accordance with national-cultural peculiarities of the language, differences in opportunities to create a world view in the language of the translation thru the author's reality.

Keywords: *postmodernism, translation, interpretation, deconstructionism, intertextuality.*

Проблема художнього перекладу за усіх часів була на вістрі лінгвістичних досліджень, проте особливої гостроти вона набула в контексті глобалізаційних процесів, позначених актуалізацією перекладу як форми міжкультурної комунікації. Цивілізаційні перетворення, домінування англомовної культури в інформаційному просторі з усією гостротою постали проблемою опанування здобутками світової літератури. Утім, наскільки теорія перекладу, що утвердилася за часів модерну, відповідає сучасним потребам художнього перекладу, запитам на мовне мислення в категоріях інтертекстуальності – питання дискусійне. Наразі висвітлення прагматичних підходів, що склалися у сучасному лінгвістичному дискурсі до забезпечення постмодерністських трансформацій у царині перекладознавства, набуло неабиякої актуальності.

Широке коло проблем з осучаснення теорії перекладу набуло свого розв'язання у фундаментальних працях провідних мовознавців, теоретиків перекладу М. Альшиної, О. Васильченко, А. Вежицької, О. Горошко, Ю. Зацного, В. Карабана, В. Комісарова, Е. Косеріу, М. Кочергана, В. Манакіна, О. Мельничука, О. Огуя, О. Суперанської, В. Телії та інших вчених. Однак, як на нас, все ж проблема перекладності художніх текстів та творча роль перекладача як суб'єкта-інтерпретатора у методології постмодернізму залишається відкритою для досліджень. Тому **метою** нашого статейного дослідження є аналіз експансії постмодерністської стратегії деконструкціонізму в теорію перекладу, визначення методологічних засад адекватного відтворення мовою перекладу лінгвістичних та культурних особливостей оригінального тексту, які, на нашу думку, недостатньо висвітлені у сучасній науковій літературі з перекладознавства.

Досягнення поставленої мети лежить у площині розв'язання наступних **завдань**: по-перше, висвітлити методологічні новації у перекладознавстві; по-друге, розкрити роль перекладача в інтерпретації авторського бачення дійсності; по-третє, окреслити чинники, які обумовлюють неперекладний залишок.

За **предмет** статейного розгляду маємо переклад художнього тексту.

Методологічною основою нашої розвідки ми бачимо фундаментальні здобутки у галузі філософії, мовознавства В. фон Гумбольдта, О. Потебні, Ф. де Соссюра, Ф. Шлейєрмахера та ідеологів постмодернізму Р. Барта, Ф. Гваттарі, Ж. Дерріди, Ж. Дельоза, Ж.-Ф. Ліотара, М. Фуко.

Тривалий час лінгвістична наука знаходилася у полоні модерністських уявлень про можливість художнього перекладу, здобутків величезній культурі світу. Перекладознавство знаходилося в жорстких рамках раціональності, методологічно монізму, об'єктивної детермінації. Тож у колі провідних лінгвістів утвердилася ідея неперекладності художніх текстів, неможливості відтворити у перекладі усе смислове та емотивне наповнення авторського тексту. В уявленні модерністів «все без виключення художественные произведения невоспроизводимы, какими бы ни были формы их воспроизведения; неповторность любого творческого акта заложена в индивидуальности автора» [2, с.165]. Як бачимо, в обґрунтуванні неперекладності увага концентрується на авторській неповторності. Звідси і недоторканність авторського тексту для будь-яких перекладацьких інтерпретацій.

Звісно, означена методологічна установка не могла не відбитися на якості перекладів, адаптації авторського уявлення про дійсність до культурних запитів читача. «Продолжающееся снижение общего уровня переводческой культуры – причем не только в «массовой» прозаической продукции, но, в известном смысле, и в поэзии, несмотря на усилия многих талантливых и даже выдающихся писателей, – было связано с широким распространением идеи «непереводимости», о которой в разной форме и в разной степени говорили и писали многие» [9, с. 11]. Стан перекладознавства, за якого перекладачу відводилася роль пасивного транслятора авторського бачення дійсності, без врахування мовних та національно-культурних особливостей читача, не міг задовольнити запити на культуровідповідність передачі усього спектру змістовного та емотивного навантаження авторського тексту мовою перекладу. Тож почасти з 80-тих, а, головню, в 90-тих роках минулого століття у колі західних теоретиків перекладу, а згодом і на теренах України заговорили про постмодерністський поворот у лінгвістиці, окреслився і новий методологічний підхід до проблеми художнього перекладу.

Ключовий імператив стратегії постмодернізму – деконструкція – використовується для «переосмислення ролі текстів і культури мови оригіналу і переклада, а також відносини між автором і перекладачем» [7, с. 228]. У новій методології, якою є синергетика, художній текст бачиться відкритою системою для взаємодії з іншою мовною культурою, знімається низка вимог щодо жорсткого дотримання авторського бачення дійсності, фіксованої значущості тексту, визнається, що актом створення смислу є переклад. «Если мы хотим создать представление о его (оригинала – авт.) художественных качествах, мы должны отказаться почти от всей материи текста, чтобы передать его формальное изящество» [8, с. 349], – пише Ортега-і-Гассет. Проблема неперекладності художнього тексту трансформувалася в проблему адекватності/неадекватності передачі, закладеного автором смислу.

Настала доба інтерпретації тексту-оригіналу, перекодування його засобами іншої мовної культури, піднесення ролі перекладача на один щабель із автором. Небезпідставно в лінгвістиці утвердилася ідея звільнення теорії перекладу від стереотипів, тотального об'єктивізму, догматизму мислення на користь релятивізму, непрогнозованості, суб'єктивізму.

Мова втратила автономність, стала розглядатися як складова культури, а «текст – не як статичний та ізольований лінгвістичний фрагмент, а як те, що насамперед залежить від рецепції читача» [3, с. 17]. В теорії перекладу відбулася переорієнтація з тексту-оригіналу на культуру мови перекладу, на контекст, а отже постулат про неперекладність як принципіву неможливість перекладу втратив будь-який сенс. Неперекладність трансформувалася у відносну перекладність, у неперекладний залишок авторського тексту в проекції на іншу національну культуру. Конотативне поле будь-якої мови інколи становить нездоланні труднощі для засвоєння його представниками іншомовних культур. Концептуальний аналіз свідчить, що лексико-семантичний склад мови є не лише лінгвістичним, а й ментальним чинником. Відтак неперекладний залишок є виправданим.

Продуктивним кроком у напрямку зреалізації постмодерністської стратегії деконструкціонізму в царині перекладознавства є утвердження співмірності ролі перекладача із авторською, бачення перекладу як творчої самореалізації перекладача в інтерпретації тексту-оригіналу мовою перекладу. «Одним из основных достижений постструктуралистских подходов (понятия «постмодернистский» та «постструктуралистский» в певних відношеннях вживаються як синоніми – авт.) является сбрасывание с пьедестала и автора, и его авторских интенций, а также подчеркивание роли переводчика как независимого читателя текста ИЯ» [7, с. 230]. Перекладач бачиться у діалогічних стосунках із автором, він передає світобачення, світ переживань автора у зламі через власний внутрішній світ, а зміст тексту інтерпретує так, як він бачиться в культурі реципієнта. Погодьмося з позицією І.Алексєєвої, що «перевод есть перевыражение или перекодирование. Однако это перекодирование не является объективным природным процессом, его осуществляет человек. Человек обладает индивидуальностью и способностью к творчеству. Именно эти два фактора позволяют ему при перекодировании выбрать из нескольких или многих возможных вариантов перевода свой» [1, с. 5]. Йдеться про те, що перекодуванню тексту як перекладу передують його глибоке розуміння. Художній твір сам по собі є інтерпретацією дійсності автором, а переклад

становить уже інтерпретацію авторського бачення перекладачем, мотивованою життєвим досвідом, дискурсивною практикою, а то й ідеологічною заангажованістю.

Почасти непорозуміння у спілкуванні різними мовами та перекладі текстів пов'язано з тим, що одні й ті ж слова розкривають різні смисли, мають різні значення. Скажімо, в українському фольклорі «лис» символізує хитроці, а в англійській культурі зосередженням хитрощів є «кіт» – «cat». Так само американське слово «coyote» має вторинну номінацію, викликає інші асоціації у американського читача, несе в собі більше смислове навантаження, ніж його український переклад – «вовк». В американській культурі койотом позначають людину з негативними характеристиками.

Різні смислові вживання слів породжують різні асоціації, емоції, які супроводжують семантичний рух слова в контекстуальному обігу. Особливим чином це стосується прислів'їв, приказок, сленгізмів, слоганів, у перекладі яких першорядне значення має вірне розкриття їх смислового наповнення у мовах перекладу та оригіналу.

Окремим рядком варто відзначити каламбури, переклад яких потребує поєднання досвіду та неабиякої креативності перекладача. Показовий матеріал щодо перекодування каламбурів знаходимо у О.Васильченко [4]. Так, каламбур «заграти за ґрати» (йдеться про судовий позов за надокучливість гри на музичному інструменті) пропонується перекласти як «Excessive/Annoying Buzzing on Your Guitars May End Up Behind Bars або Music Torture – a Good Reason to Imprison». Або ж переклад фрази «ламати через коліно» спершу бачиться як «to force someone to do something», а згодом набуває уточнення уже як «to break like a stick». Відтак переклад бачиться як інтерпретація у широкому її розумінні і становить свого роду рефлексій над усім попереднім досвідом перекладача.

У постмодерністській концептуалізації перекладач як суб'єкт інтерпретації бачиться вільним у виборі способів відтворення національних культурних особливостей мови оригіналу мовою перекладу, тож і його роль як суб'єкта інтерпретації бачиться паритетною із авторською. Зникає прірва між авторським баченням дійсності та її баченням суб'єктом інтерпретації – перекладачем. «Постмодерністская концепция утверждает, что реальность на самом деле – это своеобразный «лингвистический трюк» нашего сознания: то, что индивид воспринимает как реальность, на самом деле социально и лингвистически сконструировано... что текст не отображает существующую реальность, а творит новую, и эти реальности не зависят друг от друга, а отношение человека к действительности опосредуется дискурсивной практикой» [5]. Наразі послабленою раціональна складова перекладацької діяльності на користь позалогічних форм досягнення дійсності, а жорстка об'єктивність детермінації – плюралізму, суб'єктивності.

Художній твір як ніщо інше має право бути адаптованим до культури іншомовної аудиторії, однак міра наслідування авторському задуму є прерогативою методологічних орієнтацій перекладача. Тож можна погодитися з позицією, що «художественная литература не является простым описанием действительности, но создает на ее основе новую реальность. Именно интерпретация, альтернативный подход к происходящему, производит столь завораживающий эффект на читателя» [6, с. 138]. Щоб вплинути на свідомість читача, донести власне бачення дійсності, перекладач спершу має звільнити позначення дійсності від мови-оригіналу, а потім надати їй, можливо, нового не лише значення, а й позначення в мові перекладу, створюючи нову реальність. Здатність перекладача до переосмислення семантики слова, фразеологізму відповідно до художніх, культурних, ідеологічних запитів читача, лінгвокультурних особливостей націй, а при потребі і стилізації, осучаснення авторського тексту в мові іншої нації і створення той «завораживающий эффект на читателя», про який говорить Н.Камошникова. В цьому сенсі показовим прикладом є наведена нею історія перекладу заголовку творів Ремарка. Так, алюзивність заголовка роману *Liebe deinen Nächsten* в англійському перекладі набула метафоричного символу *Flotsam*, що створює у свідомості реципієнта уже нову реальність. Так само переклад заголовку *Im Westen nichts Neues* Артур Уеллі Уін змінював тричі, керуючись кожен раз різними міркуваннями. Спочатку твір набув назви *No News in the West*, потім *All Quiet in the West I*, зрештою, перекладач зупинився на варіанті назви *All Quiet on the Western Front*. Змінюючи заголовок, перекладач добивався відображення емотивного наповнення твору в заломленні на ціннісні орієнтації та соціокультурні запити англійського читача. При цьому остаточний варіант *All Quiet on the Western Front* мотивований ще й прагненням уникнути небажаних асоціацій у англійських читачів – географічного позначення «захід» із культурологічним позначенням «американського Заходу», задля чого він доповнює заголовок словом «фронт». Вочевидь перекладач тримав в полі зору той факт, що значення слова апелює до розсудку, почуттів читача, а смисл фіксується ним на позасвідомому рівні.

Утім в наукових колах немає однастайності щодо допустимості вияву суб'єктивності перекладачем в інтерпретації авторського тексту з метою якнайповніше задовольнити культурні, художні, ідеологічні запити читача. Однак, як на нас, то методологічно в оцінках припустимості/неприпустимості відхилень перекладу від авторського тексту маємо виходити з того, що деконструкціонізм постмодерну розглядає текстуальність не як систему жорстко зафіксованих значень, а як систему, відкриту для культурновідповідної інтерпретації. Іntenції автора не мають імперативного значення для перекладача.

Мова є відбитком національних мовних, культурних, ментальних особливостей, кожна нація вибудовує мовну картину світу, котра є не завжди зрозумілою представникам інших націй. Задля повноти забезпечення емоційного впливу на читача перекладач звертається до творчого переосмислення значення слова, надає йому потрібну емотивну спрямованість, культурне та навіть ідеологічне забарвлення, за якого переклад уже не можна назвати еквівалентним, позаяк він викликає інше сприйняття дійсності.

Таким чином, можна дійти висновків: ідея неперекладності, що панувала в теорії перекладу за часів модерну, у постмодерністському дискурсі втратила свою імперативність. Наразі йдеться не про неперекладність, а лише про міру передачі мовою перекладу усього змістовного багатства та смислового навантаження тексту, про той залишок, котрий має місце у художньому перекладі навіть за рівних за величиною мовних культур.

Однак ідея неперекладності не полишає царину лінгвістичного дискурсу, тож запропонована нами розвідка позиціонується лише як можлива точка зору і є відкритою для полеміки. Назагал проблемність неперекладності художнього тексту є більш масштабною та глибокою, ніж те коло питань, котрих ми торкнулися в нашому статейному дослідженні, отже, як на нас, має великі перспективи досліджень лінгвістами та філософами. Скажімо, на сьогодні залишається малодослідженою проблематика художнього перекладу, пов'язана із варіативністю англійської мови та неологізацією української, яка є відлунням мовно-культурного різнобарв'я різних субетносів українського народу.

Література:

1. Алексеева И. Введение в переводоведение: учеб. пособ. / И. Алексеева – М. : Издательский центр «Академия», 2004 – 352с.
2. Алексеева М. Осмысление феномена непереваемости философами XX столетия / М. Алексеева // Вопросы философии. – № 2. – 2014. – С. 164–171.

3. Альошина М. Методологія «культурного повороту» в сучасному перекладознавстві і проблеми адекватності в перекладі / М. Альошина // Фаховий та художній переклад: теорія, методологія, практика: збірник наукових праць. – К. : Аграр Медіа Груп, 2014. – С. 17–21.
4. Васильченко О. Переводи во сне и наяву / О. Васильченко // Фаховий та художній переклад: теорія, методологія, практика: збірник наукових праць. – К. : Аграр Медіа Груп, 2014. – С. 69–74.
5. Горошко Е. Гендерная проблематика в языкознании / Е. Горошко. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <<http://www.owl.ru/win/books/articles/goroshko.htm>>
6. Камовникова Н. Художественный перевод и субъективность: эмоциональный аспект перевода заглавий романов Эриха Марии Ремарка / Н. Камовникова // Фаховий та художній переклад: теорія, методологія, практика: збірник наукових праць. – К. : Аграр Медіа Груп, 2012 – С. 137–143.
7. Корнаухова Н. Теория перевода после «постмодернистского переворота» / Н. Корнаухова // Фаховий та художній переклад: теорія, методологія, практика: збірник наукових праць. – К. : Аграр Медіа Груп, 2013 – С. 227–231.
8. Ортега-и-Гассет Х. Нищета и блеск перевода. Ортега-и-Гассет Х. Нищета и блеск перевода [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <<http://www.pseudology.org/Psychology/Gasset/NischetaBleskPerevoda.htm>>
9. Топер П. Перевод в системе сравнительного литературоведения / П. Топер. – М. : Наследие, 2000. – 254 с.

УДК 811.161.2: 811.112.2

М. Р. Ткачівська,

Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника, м. Івано-Франківськ

ПОЕТИЧНІ ВКРАПЛЕННЯ ТА ЇХ ПЕРЕКЛАД (НА ПРИКЛАДІ УКРАЇНСЬКОЇ ТА НІМЕЦЬКОЇ МОВ)

У статті розглядається проблема перекладу поетичних вкраплень у прозі, здійснюється аналіз використання інструментарію їх відтворення. На основі прикладів подається різниця перекладу поезії та поетичних вкраплень і зазначаються критерії їх якісного перекладу. Автор вводить у науковий обіг термін «поетичний метисаж», подає поняття «поетична аксесуарність» і пропонує дефініцію «поетичне вкраплення». Дослідження здійснюється на матеріалі німецькомовних перекладів.

Ключові слова: переклад, поетичне вкраплення, поетичний метисаж, функція, поетична аксесуарність.

В статье рассматривается проблема перевода поэтических вкраплений в прозе, осуществляется анализ использования инструментария их воспроизведения. На основе примеров подается разница перевода поэзии и поэтических вкраплений и отмечаются критерии их качественного перевода. Автор вводит в научный оборот термин «поэтический метисаж», подает понятие «поэтическая аксесуарность» и предлагает дефиницию «поэтическое вкрапление».

Ключевые слова: перевод, поэтическое вкрапление, поэтический метисаж, функция, поэтическая аксесуарность.

The article deals with the problem of the poetical instillations' translation in prose, it conveys the analysis of the instrumentality usage in their reproduction. The difference in the translation of the poetry and poetical instillations is presented as well as the criteria of their quality translation. The author introduces a scientific term «poetical crossbreeding» and presents the terms «poetical accessories» and «poetical instillation». The attention is focused on the preservation of the poetic recognition, form-sticking and rhythm-melodic of the poetical instillations, as well as on the preservation of the lexical and meaning correspondence. The study is conducted on the material of the German translations.

Key words: translation, poetical instillation, poetical crossbreeding, function, poetical accessories.

Кожна мова має свій внутрішній малюнок, своє полотнище мовних образів, свій образок автентичності. Вона є мініатюрою самобутності на фоні інших мов. Чим більше людей розмовляють тою чи іншою мовою, тим глибший корінь історії нації, яка породила цю мову.

Знання мови, історії і культури належать до важливих потреб перекладача, без яких він не може до кінця збагнути літературу, з мови якої перекладає. Перманентне вправляння, читання, спілкування допомагає подужати ті мовні улоговини, які потребують часу для їх осягнення. Мова йде також і про фонові знання. До таких знань належить поезія. Безумовно, перекладач не може опанувати всю поетичну культурну спадщину народу, з мови якого він перекладає. Це, зазвичай, не під силу навіть носіям мови.

Поезія може існувати не тільки як окремий твір, а бути вкрапленням у тканину прозового твору. Саме вміння побачити в суцільному прозовому тексті поетичне вкраплення, яке не взяте в лапки і не має коментаря, є непростим завданням для перекладача.

Проблемою перекладу в цілому і дослідженням перекладу поезії зокрема займалися такі зарубіжні і вітчизняні вчені як В. Виноградов, О. Потебня, М. Гаспаров, В. Жирмунський, Б. Томашевський, Б. Успенський, Р. Якобсон, Г. Кондратьєва, Т. Яковлева, Л. Коломієць, П. Осипов та ін. Проте питання перекладу поетичних вкраплень досі залишається поза увагою науковців і потребує наукових досліджень, що й зумовлює актуальність нашої розвідки.

Метою статті є дослідження перекладу поетичних вкраплень у прозі та аналіз інструментарію їх відтворення, а також введення в науковий обіг терміна «поетичний метисаж» та представлення поняття «поетична аксесуарність». До основних завдань дослідження належить – дефініція понять «поетичне вкраплення», «поетичний метисаж», «поетична аксесуарність», узагальнене порівняння перекладу поетичних вкраплень та поезії, фіксація результатів аналізу на прикладах німецькомовних перекладів поетичних вкраплень.

Поетичне вкраплення – це завуальоване, часто перевернуто, в окремих випадках незмінне всотування в текст окремих поетичних рядків чи їх фрагментів, які слугують для підсилення образності тексту. На нашу думку, маємо справу із поетичною аксесуарністю. Поетична аксесуарність – це орнаментування тексту за допомогою поетичних фрагментів, які легко влітають в текст і виконують функцію його оздобы.

Поетичні вкраплення є одним із елементів текстового метисажу (М. Т.), який сприяє легкості та образності викладу твору, його емоційності, проступанню в уяві відомих поетичних малюнків й контурування на їх підмурівку нових паралелей. Це – моделювання нового глечика зі старої глини, творення невідомого із відомого, що результує чергове задоволення читача від впізнання знайомих «текстів у тексті». Автор вступає у гру з відомими поетичними фрагментами, втягуючи в неї читача.